

Bø kommune

Kontrollutvalet si årsmelding 2019

Temark

Agder og Telemark
Kontrollutvalgssekretariat IKS

1. INNLEDNING

Kontrollutvalet gir med dette ei samla årsmelding for aktiviteten i 2019. Årsmeldinga skal gi eit bilete av utvalet si formelle rolle, instruks, forhold til revisjonen og sekretariatet og dei viktigaste saker som vart handsama i 2019.

Kontrollutvalet gir kvart år uttale til kommunerekneskapen, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutval, skal kontrollutvalet årleg rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt og selskapskontrollar. Bestemminga må sjåast i samanheng med vedtekte planar og vert presentert på denne måten for året 2019.

2. SAMMENSETTING AV KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er valt av kommunestyret og skal i kommunestyret sin stad føre det løypande tilsynet med den kommunale forvaltninga. Alle kommunar og fylkeskommunar er pliktige til å velje eit kontrollutval. Kommunestyret kan foreta nyval av kontrollutvalets medlemmer i valperioden, men da må heile utvalet veljast på nytt. Reglar for val av medlemmer til kontrollutvalet er fastsette i eiga forskrift. Det er strenge avgrensingar i kven som er valbare til utvalet.

Medlemmer og varamedlemmer i 2019:

Medlemmer	Vara medlemmer
Arne Storhaug (AP), leiar Ole Morten Aasgrav (FRP), nestleiar Ingebjørg Egenæs (FRP), medlem	Felles varaliste for AP og FRP: 1. vara Heidi Rønneid (AP) 2. vara Arild Gjelhus (FRP)
Augon Eika (V), medlem Gunn Annie Hellestad (SP), medlem	Felles varaliste for V og SP: 1. vara Anne Carine Nilsen (H) 2. vara Audun Østtveit (KRF)

Kommunelova krev at minst eitt av medlemmene skal veljast blant kommunestyret sine medlemmer. Departementet har tolka det slik at det gjeld ved konstituering. Augon Eika (V) var medlem av kommunestyret.

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALET SITT ARBEID

Etter Kommunelova § 77 er kommunestyret pålagt å opprette eit eige kontrollutval som skal stå for løypande tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga og dei folkevalde organa som kommunestyret har oppretta. Tilsynet og kontrollen skjer i kommunestyret sin stad.

Kommunelova § 77 slår fast:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens rekneskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og

virksomheter ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. ”

Kontrollutvalet sine oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommunelova § 77, og i forskrift om kontrollutval av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalet utføre særskilte tilsynsoppgaver på deira vegner. Kontrollutvalet si hovudoppgåve er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga på vegner av kommunestyret og sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kontrollutvalet skal ifølgje kommunelova sørge for mange oppgaver som vi vil komme nærmare inn på seinare.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det vert stadig stilt større krav og forventningar til kontrollutvalet sin kompetanse, både frå det politiske miljø og kommunen sine innbyggjarar. Endra regelverk gjer det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursverksemd for alle medlemmer av kontrollutvalet. Kunnskap om kontrollutvalet si rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre dei oppgåvene som går fram av lov og forskrift.

Slik opplæring og kursverksemd kan skje lokalt (haust og vår konferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbod. Kontrollutvalet vert blant anna årleg invitert til landskonferansen for kontrollutval i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og fagkonferansen til Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Dette er ei viktig samling for å tilføre kontrollutvalet ny kunnskap, og det er ein arena der kontrollutvalsmedlemmer frå heile landet kan møtast og drøfte saker og arbeidsmetodar.

I 2019 deltok medlemmer frå kontrollutvalet på NKRF sin kontrollutvalskonferanse og på Temark sin vårkonferanse.

5. SEKRETARIAT

Kommunen var medeigar i Agder og Telemark kontrollutvalssekretariat IKS (Temark). Temark hadde sekretariatsoppdraget for 31 kommunar og 3 fylkeskommunar i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark. Temark var med det eit av landets største kontrollutvalssekretariat. Sekretariatet hadde åtte tilsette og sekretær for kontrollutvalet i 2019 var Line Bosnes Hegna.

Sekretariatet skriv saksframstillingar, bistår kontrollutvalet i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møte og med oppfølging av vedtak. I det løypande arbeidet er sekretariatet bindeleddet mellom utval og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne kontrollutvalet.

6. REVISJON

Kommunen var medeigar i, og hadde avtale om levering av revisjonstenester med Telemark kommunerevisjon IKS. Revisjonen leverte revisjonstenester til 21 kommunar. Selskapet bistod kommunen med rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og rådgiving.

Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor var daglig leiar Kjell Peter Ekman og oppdragsrevisor var Birgitte Lindner Bøen. Forvaltningsrevisjon vert utført av ei eiga avdeling, der leiar er oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor Kirsti Torbjørnson.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på ein god måte har kontrollutvalet lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som mogleggjer den aktiviteten som det vert lagt opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalet er i tråd med kommunelova pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsverksemda i kommunen.

Rekneskapstala for den samla kontroll- og tilsyns verksemda i kommunen går fram av kommunen sin samla årsrekneskap. Under følger budsjett- og rekneskapstallane for 2019.

Beskriving	Budsjett 2019	Rekneskap 2019
Godtgjering	25 000	13 920
Kurs, reiser og møte for medlemmene	40 000	34 405
Beverting	5 000	0
Abonnement	4 000	2 125
Kjøp frå IKS		
a. Revisjon (ut frå avtale, Koml. § 77, nr. 3)	785 800	785 800
b. Sekretariat (ut frå Koml. § 77, nr. 10)	191 900	191 150
c. Selskapskontroll (ut frå Koml. § 77, nr. 5)	50 000	
Totalutgifter	1 101 700	1 027 400

8. KONTROLLUTVALETS ARBEID – MØTE OG SAKER

Møter 2019

Kontrollutvalet har i 2019 gjennomført 4 møter og handsama 24 saker. I fleire av møtene har orienteringar i saker blitt gjeve til kontrollutvala i Sauherad og Bø i fellesskap.

Opne møter

I likskap med andre folkevalde organ er møta i kontrollutvalet som hovudregel opne. Sakskart, saksdokument og protokollar vert løypande lagt ut på kommunen og sekretariatet sine heimesider (www.temark.no).

Deltaking frå administrasjonen

Administrasjonen deltar (etter innkalling) på dei fleste av kontrollutvalet sine møter. God dialog med den administrative leiinga er ei styrke for kontrollutvalet i sitt arbeid.

I 2019 deltok følgjande frå administrasjonen på kontrollutvalet sine møter:

- Kommunalsjef oppvekst Beate Darrud (26.02.2019 og 03.10.2019)
- Personalvernombod Anne Guri Barsgård (26.02.2019)
- Kommunalsjef stab og støtte Hanne Winberg (10.04.2019)
- Kommunalsjef teknisk Vidar Lofthus (19.06.2019)

Deltaking frå ordførar

Ordførar Borgar Kaasa har vore til stade i 1 av 4 møter (26.02.2019). Det at ordførar møter på kontrollutvalet sine møter er viktig for å bidra til ein god dialog mellom kommunen si øvste leing og kontrollutvalet, og styrker relasjonen mellom kommunestyret og kontrollutvalet.

Orienteringar og einingsbesøk

Utvalet ynskjer å ha oppdatert informasjon om kommunens verksemd, og samtidig gjere eigen funksjon kjend for både innbyggjarane og kommunens tilsette. Administrasjonen inviterast med jamne mellomrom til kontrollutvalet for å orientere om forskjellige verksemdsområdet i kommunen. Kontrollutvalet ynskjer å vere synleg og ha god kontakt med kommunens leing og tilsette/organisasjonen forøvrig.

Kommunens verksemd = mangfald av saker

Ein stor del av kontrollutvalet si sakshandsaming omfattar forhold utvalet er pålagt å arbeide med, gjennom krav i kommunelova § 77 og forskrift om kontrollutval.

Kontrollutvalet kan etter oppmoding frå kommunestyret, etter innspel frå innbyggjarar eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens verksemd, som kan knytast til utvalet sitt kontrollarbeid. Kva fokus som veljast i dei ulike arbeidsoppgåvene er det i stor grad opp til utvalet å definere sjølv.

Saker handsama i kontrollutvalet i 2019:

Saker til handsaming i kvart møte:

- Godkjenning av innkalling og protokoll frå sist møte
- Orientering frå revisjonen i møte
- Referatsaker
- Eventuelt i møte

Andre saker til handsaming:

- Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – Førebyggjande arbeid for barn og unge
- Bø kommunes implementering av GDPR
- Status – arbeidet etter selskapskontrollen av IRMAT AS
- Årsmelding 2018 - Kontrollutvalet
- Forvaltningsrevisors erklæring om sjølvstende
- Årsrekneskap og årsrapport 2018
- Skatteoppkrevjarens årsrapport 2018
- Orientering om saker frå teknisk eining

- Orientering om etablering av Vestfold og Telemark Revisjon IKS
- Oppdragsrevisors sjølvstende 2019
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport del 1 – Midt-Telemark barnevernsamarbeid
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport del 2 – Førebyggande arbeid med barn og unge
- Budsjett for kontrollarbid 2020 – Midt-Telemark kommune
- Innspel til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i Midt-Telemark kommune 2020-2023
- Overordna revisjonsstrategi for 2019

9. REKNESKAPSREVISJON

Revisjon av årsrekneskapan er ein heilt sentral del av kommunen sin eigenkontroll. Revisor skal gi tryggleik for at ein kan stole på informasjonen kommunen gir om økonomien sin. Dette er ei viktig oppgåve. Revisor er ein uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontrollar kan avdekke og førebygge feil og manglar i den økonomiske rapporteringa. Revisor vil i tillegg rettleie kommunen for å bidra til å førebygge og avdekke feil og underslag.

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen blir revidert på ein tryggjande måte. Utvalet er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkeleg rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalet og revisor har ein god dialog og god forståing av kvar deira oppgåver er, er ein viktig føresetnad for å vere trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarleg utført.

Kontrollutvalet registrerer at revisors arbeid med å utføre rekneskapsrevisjon dei siste åra er blitt meir omfattande, spesielt knytt til dei mange attestasjonsoppgåvene som vert utført på vegne av staten og andre offentlege organ. I tillegg til å gje skildringar og uttaler mottar kontrollutvalet jamleg i møte informasjon om utført rekneskapsrevisjon. Kontrollutvalet har ved fleire høve gitt uttrykk for at det vert gjort mykje godt arbeid innanfor området rekneskapsrevisjon og at dei er nøgde med måten revisjonen løyser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal bruke for å sikre at kommunen blir driven på ein måte som tar vare på innbyggerane sine behov og rettar best mogeleg. Forvaltningsrevisjon er ei av de pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøke om kommunen følgjer regelverk, når fastsette mål, og om ressursane blir forvalta på ein effektiv måte.

Kontrollutvalet har vore delaktig i val av tema og utforming av problemstillingar basert på ei risiko- og vesentlegheitsvurdering, innanfor dei rammene som er gjevne av kommunestyret. Kontrollutvalet er delegert mynde til å bestemme korleis avsette ressursar til forvaltningsrevisjon skal nyttast, og revisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i tråd med faglege krav i løpet av valperioden.

Sjølv om det er spesifikke krav til gjennomføring av ein forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalet involverer seg i val av problemstillingar, avgrensingar og tilnærming.

Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalet moglegheita til å gå i djupna i ulike saksforhold, innan eitkvart verksemdsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høg nytteverdi, både i utvalet si kontrollverksemd, og i kommunen sin internkontroll og forbetningsarbeid.

Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide ein plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtakast av kommunestyret sjølv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planperioden.

Kontrollutvalet handsama i møte 06.04.16 overordna analyse/plan for forvaltningsrevisjon for Bø kommune for perioden 2016-2019 utarbeidd av Telemark kommunerevisjon IKS. Planen er godkjent av kommunestyret i møte 28.04.16 sak 039/16.

Kontrollutvalet har i 2019 følgd opp to forvaltningsrevisjonsrapportar.

Midt-Telemark barnevern del 1 – Økonomistyring og saksbehandling

Kontrollutvalet fekk ei orientering i møtet 03.10.2019 om korleis administrasjonen hadde følgd opp vedtaket frå kommunestyret si handsaming av rapporten. Kontrollutvalet fatta i sak 18/19 følgande vedtak:

Kontrollutvalet er nøgd med attendemeldinga frå rådmann av avslutter med dette oppfølginga av forvaltningsrevisjonsrapport del 1 av Midt-Telemark barnevernsamarbeid.

Kontrollutvalget tilrår at kommunestyret får orientering om oppfølginga av arbeidet med forvaltningsrevisjonsrapporten i neste kommunestyremøte.

Midt-Telemark barnevern del 2 – Forebyggende arbeid for barn og unge

Kontrollutvalget følgde opp administrasjonen si handsaming av saka i møta 26.02.19 og 03.10.2019. Utvalet fatta følgande vedtak i sak 19/19:

Kontrollutvalet er nøgd med attendemeldinga frå rådmann av avslutter med dette oppfølginga av forvaltningsrevisjonsrapport del 2 av Midt-Telemark barnevernsamarbeid.

Kontrollutvalget tilrår at kommunestyret får orientering om oppfølginga av arbeidet med forvaltningsrevisjonsrapporten i neste kommunestyremøte.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er ei av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa vert underlagt demokratisk styring og kontroll.

Plan for selskapskontroll for inneverande valperiode blei lagt fram for kontrollutvalet i møte 06.04.16 sak 11/16. Planen blei godkjent av kommunestyret i møte den 28.04.16 – sak 040/16. Kontrollutvalet har fullmakt til å prioritere kva selskap som skal kontrollerast.

Kontrollutvalet har ikkje handsama eller følgd opp selskapskontroll i 2019.

11. KONKLUSJON OG AVSLUTTANDE KOMMENTARAR

Kontrollutvalet si årsmelding for 2019 vert med dette lagt fram for kommunestyret til orientering. Ved å sjå årsplan og årsmelding for 2019 i samanheng, kan kommunestyret sjå om dei vedtekne oppgåvene og målsettingane for kontrollutvalet er eller blir følgde opp.

Bø, 26. februar 2020

Arne Storhaug
Leiar

Line Bosnes Hegna
Utvalsesekretær